

DERS: İNKILAP TARİHİ

KONU: MİLLÎ UYANIŞ; BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR

KAZANIM: “Birinci Dünya Savaşı’nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar.” “Birinci Dünya Savaşı’nda Osmanlı Devleti’nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.” (İTA.8.2.1.) ve (İTA.8.2.2)

AD SOYAD:

ŞUBE:

OKUL NO:

HAZIRLAYAN: FIRAT MENGİ

1.	1914-1918 yılları arasında Dünya’yı etkileyen milyonlarca insanın ölümüne neden olan temelinde sömürgecilik yarışı ve çıkar çatışmaları yatan büyük savaşa I. Dünya Savaşı denir.
2.	Edindiği sömürgeler, kendi ülkesinin 104 katına ulaşan; Dünya’da ki en büyük sömürge devleti olan İngiltere’ye bu özelliğinden dolayı ‘ Üzerinde güneş batmayan ülke ’ denilmiştir. İngiltere sömürge yollarını ve sömürgelerini korumak ve yeni sömürgeler elde etmek için savaşa katılmıştır.
3.	İngiltere’den sonra en büyük sömürge devleti olan Fransa sömürgelerini korumak ve Almanya ile arasındaki zengin bir kömür havzası olan Alsas - Loren meselesi nedeniyle savaşa girmiştir.
4.	Siyasi ve ekonomik birliğini yeni kuran Almanya ve İtalya gözünü sömürge elde etmek için dünyaya dikmişti bu yüzden İngiltere ve Fransa ile aralarında sömürge yarışı başladı.
5.	Rusya sıcak denizlere (Akdeniz’e) inmek istiyordu bunun için boğazları ele geçirmeliydi bu yüzden Osmanlı Devleti Rusya ’nın potansiyel rakibiydi. Ayrıca Balkan’ları ele geçirmek ve Slav birliğini sağlamak için Panslavizm (Slav milletlerinden oluşan bir birlik) politikasını savunuyordu.
6.	Çok uluslu bir devlet olan Avusturya-Macaristan bir yandan milliyetçilik akımının olumsuz etkilerinden kurtulmaya çalışırken bir yandan da Rusya ile Balkanları ele geçirmek için mücadele ediyordu.
7.	I. Dünya Savaşı’nın nedenleri genel nedenler ve özel nedenler olmak üzere ikiye ayrılır. Savaşın asıl nedenleri olan genel nedenler şunlardır: - Savaşın en önemli nedeni hammadde ve pazar bulma rekabeti yani sömürgecilik yarışıdır. - Milliyetçilik akımının etkisi. - Devletler arası hızlı silahlanma ve bloklama yarışı. Savaşın özel nedenleri de şunlardır: - Fransa’nın Almanlara kaptırdığı Alsas-Loren ’i geri almak isteği. - Rusya’nın ve Avusturya-Macaristan İmparatorluğu’nun Balkanlarda çatışan hedefleri. - Panslavizm politikasının etkileri.
8.	I. Dünya Savaşı’nın başlamasına neden olay yani görünen nedeni 1914’de Avusturya-Macaristan Veliahdı Franz Ferdinand ve eşinin Saray-Bosna gezisinde Princip adlı bir Sırp milliyetçisi tarafından öldürülmesidir.
9.	I. Dünya Savaşı’nda devletler İtilaf Devletleri ve İttifak Devletleri olmak üzere iki gruba ayrılmışlardır. Savaş öncesinde İtilaf Devletleri = İngiltere, Fransa ve Rusya ’dır. İttifak Devletleri ise= Almanya, İtalya ve Avusturya-Macaristan ’dır. İtalya sonradan Batı Anadolu karşılığında taraf değiştirerek İtilaf Devletleri tarafına geçmiştir. Osmanlı Devleti ve Bulgaristan savaş başladıktan sonra I. Dünya Savaşı’na katılmıştır. Bulgaristan , I. Dünya Savaşı’na Çanakkale Zaferi ’nden sonra İttifakların yanında katılmaya karar vermiştir.
10.	Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı öncesi tarafsız kalmanın tehlikeli olacağını düşünerek İngiltere ve Fransa ’yla görüşmeler yapmış ve savaşa İtilaf Devletlerinin yanında katılmak istemiştir. Ancak bu devletlerin Osmanlı Devleti’ni aralarında paylaşma hedefleri olması sebebiyle teklif kabul edilmemiş Osmanlı Devleti’nin savaşta tarafsız kalmasını istemişlerdir. Osmanlı Devleti’ de siyasi yalnızlıktan kurtulmak amacıyla Almanya ’nın yanında savaşa girmiştir.
11.	Osmanlı Devleti’nin savaşa girme gedenleri şunlardır: - Kaybettiği toprakları geri alma isteği. - Siyasi yalnızlıktan kurtulma isteği. - Borçlardan ve kapitülasyonlardan kurtulma isteği. - Alman maddi yardımından yararlanma isteği. - İttihat ve Terakki Cemiyeti ’nin Alman hayranlığı ve Almanya’nın savaşı kesin kazanacağı düşüncesi. - İtilaf Devletleri ’nin Osmanlı Devleti üzerindeki yıkıcı düşünceleri.
12.	Almanların Osmanlı Devleti’ni kendi yanında savaşa sokma istemelerinin nedenleri şunlardır: - Halifelik makamından yararlanmak. - Osmanlının toprak büyüklüğü sayesinde savaşı geniş bir alana yayarak, askeri yükünü hafifletmek. - Osmanlı Devleti’nin Jeopolitik konumundan yararlanmak.Böylece Boğazlar kapatılacak böylece Rusya ’ya yardım engellenecek ve Süveyş Kanalı’nın kapatılması ile İngiltere ’nin sömürgeleri ile bağlantıları kesilecekti. - Osmanlı Devleti sınırları içerisinde yer alan petrol bölgelerinden faydalanmak.

13.	Osmanlı Devleti'ni savaşa resmen sokan gelişme şudur: İngilizlerden kaçan iki Alman gemisi boğazlardan geçerek Osmanlı Devleti'ne sığınmıştır. İngiltere bu gemilerin kendilerine teslim edilmelerini istemiştir. Osmanlı Devleti bu olay üzerine Goben ve Bireslaw adlı bu iki Alman gemisini satın aldığı söyleyerek adlarını Yavuz ve Midilli olarak değiştirmiş, Alman mürettebata fes giydirmiş ve bu gemilere Türk bayrağı çekilmiştir. Bu gemiler bir süre sonra Karadeniz'e açılarak Rusya'nın Sivastopol ve Odesa limanlarını bombalamıştır. Bu olay sonucunda Rusya, Osmanlı Devleti'ne savaş açmış ve Osmanlı Devleti savaşa resmen girmiştir. Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesiyle İtilaf devletleri gizli antlaşmalarla Osmanlı Devleti'ni kendi aralarında paylaşmışlardır.
14.	Osmanlı Devleti'nin savaştığı cepheler: Saldırı (Taarruz) Cepheleeri: Kanal ve Kafkas Cepheleeridir. Savunma Cepheleeri: Çanakkale, Suriye-Filistin, Hicaz Yemen ve Irak Cepheleeridir. Yardım Cepheleeri: Galiçya, Romanya ve Makedonya Cepheleeridir.
15.	Kafkas Cephesi Rusların 1914'de Kafkaslardan saldırarak Doğu Anadolu şehirlerini işgal etmesiyle açılan cephe'dir. Bu cephede Enver Paşa'nın isteğiyle -Rus işgaline son vermek -Kafkaslarda ki Türklerle birleşmek (Turan'ı gerçekleştirmek.) -Kafkasya'yı ve Kafkas petrollerini ele geçirmek amacıyla Sarıkamış Kış Taarruzu adı altında Sarıkamış Harekâtı düzenlenmiştir. Mustafa Kemal Kafkas Cephesi'nde 16. Kolordu komutanı olarak görev yapmış ve Ruslardan Muş ve Bitlis'i geri almıştır. Çarlık Rusya'sı Çanakkale Cephesi'ndeki Türk zaferi sonucu İtilaf Devletlerinden beklediği yardımı alamamış Rusya'da Bolşevik İhtilali olmuş ve yeni kurulan Sovyet Rusya I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir. Osmanlı Devleti bu fırsatla kaybettiği toprakları geri almıştır. 1914'de Rus işgali ile birlikte Ermeniler Ruslardan cesaret ve destek alarak zulümlere ve katliama başladılar. Osmanlı Devleti bu olayları önlemek için 1915'te Tehcir Kanununu çıkardı ve olaylara karışan Ermenileri Suriye'ye ve çevresine göç ettirdi.
16.	Çanakkale Cephesi İngiltere ve Fransa ve onların sömürgesi olan devletlerin saldırılarına karşı açılan cephe'dir. I. Dünya Savaşı'nda galip geldiğimiz tek cephe Çanakkale Cephesi'dir. Bu cephenin açılmasının amacı; - Boğazları geçerek başkent İstanbul'u almak ve Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmaktır. - İhtilal tehlikesi altında olan Rusya'ya yardım etmektir. Çanakkale Cephesi'nde hem deniz hem de kara savaşları yapılmıştır. İtilaf Devletleri ikisinde de başarılı olamamışlardır. Bu savaşta başarılarıyla Mustafa Kemal ön plana çıkmış ve tanınmıştır.
17.	Kanal Cephesi Almanların isteğiyle açılan taarruz cephesidir. Kanal Cephesi'nin açılma amacı İngiltere'nin sömürgeleri ile bağlantısını kesmek, sömürge yolunu kapatmak ve Osmanlı Devleti'nin Mısır'ı geri almasını sağlamaktır. Bu cephede amaca ulaşamamış yapılan iki taarruzda başarısız olmuştur. İngiltere elde ettiği bu başarı üzerine saldırısını ilerletmiş ve Suriye-Filistin Cephesi açılmıştır.
18.	Suriye-Filistin Cephesi Kanal harekâtında başarılı olan İngilizler'in saldırısı üzerine açılan savunma cephesidir. Mustafa Kemal bu cephede 7. Ordu Komutanı olarak sonra da Yıldırım Orduları Komutanı olarak görev yapmıştır.
19.	Hicaz-Yemen Cephesi kutsal yerleri (Mekke- Medine) korumak ve geri almak amacıyla açılan savunma cephesidir. Bu cephede İngiltere ve İngiltere'nin bağımsızlık vaadi ile anlaştığı Araplarla savaşılmıştır. Osmanlı Devleti bu cephede yenilmiş ve kutsal toprakları Osmanlı Devleti kaybetmiştir.
20.	Irak Cephesi İngilizlerin saldırısı sonucu açılan savunma cephesidir. İngiltere bu cepheyi Ruslara karadan yardım götürmek, Irak petrollerini (Abadan Petrollerini) ele geçirmek ve Hint sömürge yolunu korumak için açmıştır. Osmanlı Devleti bu cephede de yenilmiştir. Ancak bu cephede Kutül Ammare 'de İngilizlere ağır bir darbe indirilmiş yaklaşık 20.000 İngiliz asker ve komutanları esir edilmiştir.
21.	Galiçya, Romanya ve Makedonya Cephesi Osmanlı Devleti'nin bu cephelerde toprağı bulunmamasına rağmen müttefiklerine (Avusturya- Macaristan ve Bulgaristan'a) yardım amacıyla katıldığı cephelerdir. Galiçya'da, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'na yardım edilmiştir. Makedonya ve Romanya'da ise Bulgaristan'a yardım edilmiştir.

LGS'ye yönelik püf noktaları, bilmemiz gerekenleri ve bu tarz kaynakları toplu olarak paylaştığım Instagram sayfam sınav sürecinize ve ders performansına katkı sunacaktır.

Bu bağlantıyı açarak Instagram grubuma katılabilirsiniz: <https://www.instagram.com/sosyalkulubu.lgs/>

⚡ ⚡ İNTRO YAYINLARI 8.SINIF SORU BANKALARI ⚡ ⚡

!!!2024 LGS zorluk seviyesi ile tam uyumlu!!!

- Yeşil testler ilgili kazanımın temel düzeydeki testidir.
- Mavi testler ilgili kazanımın kavrama düzeyindeki testidir.
- Turuncu testler ilgili kazanımın ileri düzeydeki testidir.
- Bu bölümleri belirtildiği gibi hiyerarşik bir düzende ele alarak öğrencilerde kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesini amaçladık.
- Kitaplarımızda ortalama %35 kolay, %50 orta ve %15 zor seviyede soru bulunmaktadır.

Kitabımızın demosunu inceleyebilirsiniz.

